

Bedrijfsplan Kielzog

Kunstencentrum en Theater

2015 – 2020

Een nieuwe koers

Stichting Kielzog

1.1 Aanleiding

Een Nieuwe Koers

Naar aanleiding van de kerntakendiscussie binnen de gemeente Hoogezand-Sappemeer is de werkmaatschappij Kielzog verzelfstandigd. Een externe verzelfstandiging biedt Kielzog meer mogelijkheden om scherper te exploiteren en de wijziging in rol en positie zoals deze zijn beschreven in de toekomstvisie van de gemeente, optimaal door te voeren en te benutten (met name financieel).

Waarom. Kielzog heeft in Hoogezand-Sappemeer veel opgebouwd en is het centrum van het culturele leven. Waar elders in Nederland met name kunstencentra in zwaar weer verkeren en ook worden opgeheven, heeft de gemeente gekozen voor behoud van de dienstverlening van Kielzog. Dat betekent dat Kielzog een veranderingsopgave heeft.

1.2 Inleiding

1.2.1 Missie en visie van Kielzog

Kernwaarden van Kielzog;

MISSIE – Waar staat Kielzog voor?

Het doen en beleven van kunst en cultuur.

VISIE – Waar gaat Kielzog voor?

Kielzog is een toegankelijke en gezellige ontmoetingsplek waar de klant culturele en kunstzinnige uitingen kan ontdekken en ontwikkelen met als doel het realiseren van een verdiepingsslag in ieders persoonlijke ontwikkeling.

De missie van Kielzog kan door de gehele organisatie worden uitgedragen naar klant, bezoeker, cursist en collega indien deze aansluit bij de persoonlijke opvattingen, waarden en ambities die de medewerkers met elkaar delen. Hierbij is het belang dat alle neuzen dezelfde kant op staan en iedereen zich kan vinden in de vastgestelde missie.

De visie van Kielzog wordt uitgewerkt in duidelijke strategieën, doelstellingen en vooral concrete acties. Deze worden ieder jaar herijkt.

1.2.2 Implementatie van de veranderingsopgave

De implementatie van de veranderingsopgave leidt tot de volgende acties of speerpunten voor het bedrijfsplan 2015-2020

1. Onderscheiden en bedienen van doelgroepen en strategische partners
2. Grotere flexibele inzet
3. Samenwerking met onderwijs uitbreiden
4. Verbinding en samenwerking
5. Cultureel ondernemerschap
6. Meer innovatie en e-learning

1.3 Speerpunten 2015-2020

1.3.1 Onderscheiden en bedienen doelgroepen en strategische partners

Wat. Kielzog zal als zelfstandige organisatie specifiekere moeten inspelen op de behoeften van de klant.

Waarom. De markt verandert. Zie 4.1.1.

Hoe. Binnen de regio zijn verschillende marktsegmenten te onderscheiden, waarvan er een aantal rendabel zijn als doelgroep voor het theater en kunstencentrum van Kielzog. In de komende jaren dient de organisatie meer onderscheidt te maken per doelgroep in het productaanbod en de communicatie. Hierbij dient met regelmaat onderzoek gedaan te worden naar de behoeften van de doelgroepen en de tevredenheid van de klanten. Met behulp van marketingonderzoek, strategie en een jaarlijkse evaluatie kan Kielzog in de toekomst haar klantenbestand verbreden en beter bedienen. Voor alsnog zijn de volgende vijf doelgroepen en zes strategische partners te onderscheiden:

Doelgroepen

1. Kinderen 1 – 12 jaar
2. Jongeren 13 – 18 jaar
3. Volwassenen 35 jaar <
4. Ouderen, 65 jaar <
5. Antilliaanse/Arubaanse/Surinaamse gemeenschap¹

¹ Na marktonderzoek blijkt, dat er nog kansen liggen om aan te sluiten kan worden bij de culturele interesse van bepaalde bevolkingsgroepen

Strategische partners

1. Het Onderwijs (basis en voortgezet)
2. Culturele instellingen binnen de regio (bibliotheek, podia, festivals, kunstcentra in de provincie, provinciale culturele steuninstellingen en culturele netwerken)
3. Verenigingen (verhuur en commerciële activiteiten)
4. Ondernemers (verhuur, sponsoring, commerciële activiteiten)
5. Culturele (amateur-)verenigingen (muziekverenigingen, koren, dansverenigingen, erfgoedinstellingen, toneelclubs, etc.)
6. Bewonersorganisaties

1.3.2 Grotere flexibele inzet

Waarom. Kielzog werkt met een grote groep vaste docenten. Er is weinig verloop. Dat is aan de ene kant positief (behoud kennis/ervaring, betrokkenheid met de organisatie); aan de andere kant beperkt dat om in de personeelsformatie veranderingen door te voeren. De gewenste flexibele schil is nu gering. In totaal wordt 10% van de huidige loonsom via inhuur derden ingevuld en 90% met vaste krachten. De organisatie moet in de toekomst beter kunnen inspelen op meer/ minder werk, fluctuaties en trends in de markt en de veranderende vraag van de overheid/gemeente.

Hoe. Met een groter aandeel flexibele krachten zoals zzp-ers, mensen in tijdelijk dienstverband of via een uitzendbureau, kan er bedrijfsmatig efficiënter geopereerd worden, er is beter op de vraag in te spelen en met het vrijmaken van middelen kan aandacht worden gegeven aan andere zaken die de gemeente van Kielzog verlangt (zie paragraaf 2.3).

Wanneer. Het tempo waarin naar een meer flexibele schil kan worden toegewerkt zal geleidelijk zijn. Kielzog zal ondanks die beperking, scherp moeten zijn om daarin voortgang te boeken, ook al is het met kleine stapjes. De nieuw op te richten afdeling Horeca kan werken met een vaste groep uitzendkrachten.

1.3.3 Samenwerking met onderwijs uitbreiden

Waarom. De vraag vanuit de markt verandert en dat betekent dat Kielzog daar een passend antwoord op moet geven. Met name in het traditionele particuliere aanbod (lessen en cursussen in de vrije tijd) wordt de belangstelling minder door vergrijzing, krimp, recessie en meer concurrerend vrije tijdsaanbod.

Hoe. De behoefte vanuit het onderwijs neemt toe. Dat is een kans welke in een later stadium wordt uitgewerkt.

Het verzilveren van de kansen voor Kielzog in de onderwijsmarkt is vooral afhankelijk van de mate waarin er in geslaagd wordt geen “extra belasting” te zijn voor het onderwijs, maar een werkelijke meerwaarde voor de leergebieden van het onderwijs en daarmee voor het behalen van de kerndoelen. Er moet dus een verbinding zijn met de onderwijsvisie van de school.

Samenwerking met het onderwijs betekent ook automatisch dat er wijkgericht gewerkt wordt. Kielzog kan in de samenwerking met scholen ook heel goed andere partijen betrekken (zzp-ers, een wijkvereniging, een vereniging of culturele groep). Dat sluit weer aan bij de gewenste *'verbindings'*functie (zie 4.2.4).

Wanneer. Voorkomen dient te worden dat projecten in het onderwijs een ad-hoc karakter hebben. Duurzame samenwerking is wenselijk. Kielzog wil meerjaren-afspraken maken met de scholen. Een structurele samenwerking of inbedding van cultuureducatie in het onderwijs biedt ook kansen voor vervolgmogelijkheden binnen Kielzog. Een verdere uitbouw van de activiteiten voor onderwijs is dermate belangrijk dat wij hiervoor een zelfstandig plan ontwikkelen in samenwerking met het onderwijs.

1.3.4 Verbinding en samenwerking

Waarom. Door partijen met elkaar te verbinden en samenwerking te stimuleren ontstaan veel kansen. Als Kielzog in toenemende mate partijen met elkaar verbindt is het daarmee een katalysator voor activiteiten, leefbaarheid en participatie in de gemeente. De verbindingsrol wordt deels al ingevuld, maar zal de komende jaren verder worden uitgebreid. Een dergelijke verbindende rol kan onder andere uitstekend worden vervuld in het onderbrengen van een combinatiefunctionaris cultuur bij Kielzog.

Hoe. Kansen voor verbinding:

- Een operettevereniging die een week repeteert in Kielzog, gebruik maakt van faciliteiten en ondersteuning kan krijgen op verschillende onderdelen
- Kielzog dat de kaartverkoop regelt voor een andere aanbieder (vereniging/ondernemer/festival)
- Een inloop pop-podium, een maandelijkse ontmoetingsplek om laagdrempelig popmuziek te maken en te delen
- In een digitale omgeving geïnteresseerden bij elkaar brengen en ondersteunen
- Ondersteuning bij fondsenwerving voor andere aanbieders (vereniging, eenmalig productie)
- Inschakelen van of verwijzen naar andere cultuuraanbieders (zelfstandigen, verenigingen, musea et cetera)
- Bij festivals en activiteiten in de gemeente zelf een bijdrage leveren en anderen inschakelen
- Bemiddelen in producten voor onderwijs
- Verbindingen leggen tussen inschoolse en buitenschoolse activiteiten
- Verbinding van theaterproducties met bijvoorbeeld kunstencentrumactiviteiten of activiteiten van de bibliotheek of filmhuis

Wanneer. Kielzog is hiermee reeds begonnen en zal in de toekomst verdere verbindingen en samenwerkingen uitbreiden.

1.3.5 Cultureel ondernemerschap

Waarom. De tijd dat een culturele organisatie een vanzelfsprekendheid is in de maatschappij is helaas voorbij. Kielzog zal moeten bewijzen wat het voor de gemeenschap waard is en daar de bedrijfsvoering aan moeten aanpassen. Het theater/kunstencentrum verandert in een actieve, ondernemende onderneming.

Cultureel ondernemerschap betekent:

- als culturele organisatie onderzoeken waar de mogelijkheden aanwezig zijn om geld te verdienen

- bij alle eigen activiteiten een reële kosten – baten analyse maken, met na afloop een evaluatie
- bewust investeren als de verwachting is dat een bepaalde verliesgevende activiteit een groeipotentieel heeft, maar daarbij in acht nemen dat bij een gesubsidieerde instelling deze investering altijd beperkt moet blijven.

Hoe.

- Altijd op zoek zijn naar product vernieuwing en nieuwe doelgroepen
- Relatie met het bedrijfsleven uitbouwen en intensiveren. Voorbeelden: het verkopen van trainingen aan bedrijven, het oprichten van een business club, de verhuur van ruimtes en theaterzaal, speciale pakketten maken voor bedrijven (personeelsuitjes, relatiemarketing van het bedrijf)
- Relatie met welzijnsorganisaties, de gemeente, andere culturele instellingen uitbouwen en intensiveren
- Actieve sponsor- en fondsenwerving; sponsorbeleid maken
- Actieve vriendenwerving; vriendenbeleid maken
- Actieve vrijwilligerswerving; vrijwilligersbeleid maken
- Ondernemerschap is niet voorbehouden aan een directeur/manager of aan de medewerker PR. Van alle medewerkers wordt verwacht dat zij meer ondernemerschap brengen in hun werk – ieder op eigen wijze en naar vermogen. Met ondersteuning/ begeleiding kunnen we de mogelijkheden van het eigen personeelsbestand vergroten. Docenten in kunst en cultuur zijn creatief en toegewijd. Dat zijn twee prachtige competenties voor ondernemerschap. De creativiteit is vaak ingekaderd of vernaauwd tot één specifiek aanbod. De kunst is om de blik daarin te verruimen.

Wanneer. Kielzog heeft dit reeds opgenomen in de dagelijkse bedrijfsvoering.

1.3.6 Meer innovatie en e-learning

Waarom. Kinderen en jongeren groeien vandaag de dag op met computer, mobiel / iPhone en tablet. Internet en social media zijn onderdeel van hun leven. Het beleven van ervaringen en het delen daarvan aan vrienden/netwerken maken daar onderdeel van uit. Veel kinderen leven in een analoge / digitale “mix” omgeving. Zij maken een tekening en schrijven poëzie op papier en maken daarnaast gebruik van moderne computertechnologieën om muziek en film te creëren. Leerlingen creëren en geven zo vorm aan hun eigen culturele veelal digitale belevingswereld. Het nieuwe kunst-en cultuuronderwijs zal hierin mee moeten gaan, simpelweg omdat de vraag verandert. Het aanbod moet zijn afgeleid van de vraag.

Hoe. Er zijn bijvoorbeeld talloze nieuwe vormen van muziekles waarbij internet ondersteuning biedt. Simpele computercursussen, websites waarbij je digitaal muzieklessen kan volgen en persoonlijke feedback krijgt van een docent, er zijn muziekscholen die online-muziekles aanbieden, naast de klassieke lesmethoden. Maar internet wordt bijvoorbeeld ook benut om gezamenlijk - online - muziek te maken (glasvezelverbinding) en dat bijvoorbeeld weer te combineren met echte optredens op locatie. Een digitale ‘culturele leeromgeving en ontmoetingsplaats’ zou ook kunnen inspelen tegen vereenzaming van ouderen, bij participatie van mensen met een mobiliteitsbeperking of in een dorp of wijk.

De mogelijkheden van internet voor cultuureducatie bieden een kans. Het kan nieuwe doelgroepen aantrekken en internet is een enorm krachtig medium voor marketing. Jongeren die iets hebben gecreëerd, delen dat automatisch onder hun vrienden.

Wanneer: : Door docenten op te leiden in de vele en uitgebreide mogelijkheden die de digitale snelweg ons biedt, kan Kielzog een moderne en zich steeds vernieuwende organisatie zijn. Binnen de lessen en cursussen zal gewerkt worden met het digibord en cursisten, en experimenteren met nieuwe kunstvormen in een 'medialab'. Leerlingen kunnen buiten de contactmomenten middels websites, youtube, app's en andere digitale applicaties aan hun eigen persoonlijke ontwikkeling werken. Dit vraagt naast een opleidingsbudget ook een investering in digitale applicaties en middelen. Daarnaast moet Kielzog ook ruimte bieden aan jonge kunstenaar-docenten die vertrouwd zijn met de nieuwste ontwikkelingen op het gebied van cultuureducatie.

1.4 Doelstellingen

1.4.1 Waar wil Kielzog staan in 2020?

1. Kielzog staat maatschappelijk in het midden van de maatschappij, sluit aan bij nieuwe ontwikkelingen
2. Kielzog is de plek waar culturele reuring is
3. Kielzog biedt een warme culturele plek die mensen verbindt, vermaakt, inspireert, ontspant en uitdaagt

1.4.2 De Kielzog taken:

1. Professionele programmering
2. Onderwijs (PO en VO)
3. Amateurkunst (onder te verdelen in kunsteducatie en dienstverlening)

Waar willen we naar streven, waar moeten we voor staan in 2020, wat is ons doel met de professionele programmering, met het onderwijs en met de amateurs?

professionele programmering

Waarom professionele voorstellingen in Kielzog?

1. Een theater zonder professionele voorstellingen is een cultureel dorps huis
2. Het zou een minpunt voor deze gemeente zijn als de bewoners voor professionele voorstellingen naar een andere stad moeten. Economisch gezien is het interessant om een theater te hebben met professionele voorstellingen

Doelstellingen professionele voorstellingen 2015 – 2020

1. Kielzog dient zich te ontwikkelen tot ontmoetingspunt, centrale plek en totaalbeleving cultuur
2. Kielzog draagt middels professionele voorstellingen bij aan versterking van het culturele leven
3. Minimaal 70 voorstellingen en hiervan minimaal 10 % Gronings repertoire. Kielzog onderzoekt of het zwaartepunt van de programmering kan liggen bij cabaret, muziek en familievoorstellingen.
4. De programmering is vraaggericht en in ieder theaterseizoen bevinden zich enkele parels in de programmering waarvan de programmeurs vermoeden dat het een inspiratiebron kan zijn voor de bezoekers (inspiratiebron op allerlei gebieden)

Wat willen we bereikt hebben in 2020?

1. Iedere bewoner weet dat je naar professionele voorstellingen kunt gaan in Kielzog
2. Iedere bewoner weet waar hij/zij de informatie moet halen voor de voorstellingen
3. Kielzog fungeert met de professionele voorstellingen als inspiratiebron voor de inwoners

Onderwijs (PO en VO)

Waarom een rol in het onderwijs door Kielzog?

1. Omdat hierdoor het creatieve denkproces van kinderen wordt ontwikkeld.
2. Omdat het niet meer vanzelfsprekend is dat kinderen tot 12 jaar door ouders gestimuleerd worden om aan kunsteducatie te doen.
3. Omdat de overheid zich hier ook van bewust is en ons stimuleert om te participeren in de regelingen Cultuureducatie met Kwaliteit en Impulsregeling Muziekonderwijs
4. Vanwege de aanwezige expertise welke gemist wordt op de scholen
5. Omdat Kielzog kan zorgen voor continuïteit in programmatische aspecten enerzijds, en samenhang en samenwerking anderzijds. Deze beide onderdelen zijn niet alleen onder schooltijd van belang, maar vragen ook om programmatische aansluiting na schooltijd.

Doelstellingen onderwijs 2015 – 2020

1. Samen met het onderwijs en andere culturele partners (bibliotheek, erfgoed, steunfunctie instellingen) leerlijnen ontwikkelen m.b.t. de kunsten
2. Kernteam Onderwijs Kielzog samenstellen (ontwikkelen van de visie en programma's door deskundigen binnen Kielzog)
3. Inventariseren vraag cultuuronderwijs
4. Deskundigheidsbevordering van de leerkrachten

Wat willen we bereikt hebben in 2020?

1. Kielzog moet het brandpunt en steunpunt zijn voor zowel PO als VO
2. Combinatiefunctionaris Cultuur voor HS, Slochteren en Menterwolde is actief voor alle basisscholen
3. Cultuurmenu op basis van nieuwe inzichten is ontwikkeld en 90% van alle basisscholen nemen er aan deel
4. Op 50% van de scholen is een continue en samenhangende culturele leerlijn
5. Op 50% van de scholen is naschoolse kunsteducatie
6. Scholen presenteren zich op het podium van het Kielzog
7. Kielzog is in staat om vraaggericht te werken. Producten als het cultuurmenu en incidentele cultuurtrajecten zijn hierdoor onderdeel van geïntegreerde onderwijsactiviteiten

Amateurkunst (kunsteducatie en dienstverlening)

Waarom als doelstelling amateurkunst in Kielzog?

1. Vanwege de aanwezige theaterzaal met al zijn mogelijkheden
2. Vanwege de deskundigheid van de docenten, de mogelijkheid van cursussen e.d.
3. Vanwege de veelzijdigheid aan mogelijkheden binnen Kielzog
4. Vanwege de aansluiting bij de leerlijnen van het onderwijs

Doelstellingen amateurkunst 2015 – 2020

Kunsteducatie:

1. zowel voor kinderen als volwassenen een vraag gestuurd, flexibel aanbod om een instrument te leren bespelen, dans, theater, beeldend te leren uitdrukken.

Dienstverlening:

2. Amateurverenigingen/-groepen een (betaalbaar) podium bieden
3. Verenigingen, groepen en individuen de mogelijkheid bieden om te repeteren en voorstellingen en presentaties te tonen. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van de aanwezige kennis, ervaring en faciliteiten van het theater en kunstencentrum
4. Steunpunt voor samenhang, samenwerking en actieve ondersteuning van/voor amateurkunst
5. Kielzog de schakel laten zijn tussen professionele en amateur kunstbeoefening
6. In verschillende wijken en dorpen in HS, Slochteren en Menterwolde activiteiten ontwikkelen en aanbieden door kernteam voor jongeren, volwassenen en ouderen door samenwerking aan te gaan met buurtsupport, Kwartier Zorg&Welzijn, zorginstellingen, jongerenclubs. Kernteam maakt middels scholing zich de nieuwste trends eigen en is product vernieuwend ingesteld.

Wat willen we bereikt hebben in 2020?

Kunsteducatie:

1. Kielzog beschikt over een modern en flexibel aanbod en maakt daarbij gebruik van vernieuwende en moderne leermiddelen (bijv. E-learning en digibord)
2. Kielzog kunstencentrum is bereikbaar voor alle lagen van de bevolking
3. Een koorschool waar meerdere docenten / dirigenten bij betrokken zijn
4. Een samenspel- / band- /ensembletraditie waar je U tegen zegt
5. Wij vinden dat minimaal 25 % van de jeugd/jongeren buitenschools in aanraking komt met kunsteducatie

Dienstverlening:

6. Kielzog is het centrum voor amateurkunst via zaalverhuur, samenwerking (Culturele Compagny) en middels de kunsteducatieve functie van het kunstencentrum
7. Jaarlijks een groot evenement voor en door alle amateurverenigingen
8. Circa 10 maal per jaar zaal verhuringen door amateurverenigingen
9. Circa 10 vaste huurders van studio's en oefenruimten in Kielzog
10. Goede studio's voor beeldend, theater en dans
11. 2 projecten per jaar gericht op ouderen
12. Een modern poppodium en medialab